

**MODIFICACIÓ DE LES NORMATIVES ACADÈMIQUES
DE 1r. i 2n. CICLES, GRAUS I MÀSTERS PER AL CURS 2011-2012**

Acord núm. 142/2011 del Consell de Govern pel qual s'aprova la modificació de les normatives acadèmiques de 1r. i 2n. cicles, graus i màsters per al curs 2011/2012 (perquè l'aprovi, si escau, el Consell Social)

- Document aprovat per la Comissió de Docència i Estudiantat del Consell de Govern del dia 6 de juliol de 2011
- Document aprovat pel Consell de Govern del dia 20 de juliol de 2011

DOCUMENT CG 46/7 2011

Vicerectorat de Política Acadèmica
Juliol de 2011

**NORMATIVA ACADÈMICA DELS MÀSTERS
UNIVERSITARIS DE LA UPC**

CURS ACADÈMIC 2011-2012

**Vicerectorat de Política Acadèmica
Juliol de 2011**

Nota: aquesta versió de la normativa està pendent de la revisió lingüística corresponent. Un cop realitzat aquest tràmit, es procedirà a la publicació de la versió definitiva.

Índex

Preàmbul	4
1. L'òrgan responsable del màster i la unitat que l'organitza	5
2. Accés als màsters universitaris	6
2.1. Informació per a l'accés	6
2.2. Condicions d'accés	6
2.3. Requisits específics d'admissió i criteris de valoració de mèrits i de selecció de les candidates i candidats	7
2.4. Admissió d'estudiantes i estudiants	7
2.5. Estudiantes i estudiants visitants	8
3. Matrícula	9
3.1. Terminis de matriculació i informació prèvia a la matrícula	9
3.2. Condicions acadèmiques de la matrícula	9
3.3. Matrícula d'un nou quadrimestre/curs acadèmic	10
3.4. Conceptes que pot incloure la matrícula i preus	10
3.5. Devolució de l'import de la matrícula	10
3.6. Renúncia a la matrícula	12
3.7. Modificacions de la matrícula	12
3.8. Matrícula condicional	12
3.9. Reserva de plaça	13
3.10. Matrícula i normes de permanència	13
4. Reconeixement i transferència de crèdits	14
4.1. Reconeixement de crèdits – Criteris generals	14
4.1.1. Reconeixement de crèdits cursats en ensenyaments universitaris oficials	15
4.1.2. Reconeixement de crèdits cursats en ensenyaments universitaris no oficials (títols propis)	16
4.1.2.1. Títols propis que han estat substituïts per títols oficials	16
4.1.3. Reconeixement de crèdits per experiència laboral i professional	17
4.2. Transferència de crèdits	17
5. Avaluació i sistema de qualificacions	20
5.1. Drets i obligacions de les estudiantes i estudiants en el procés d'avaluació	20
5.2. Treballs de fi de màster	21
5.3. Resultats de l'avaluació	22
5.4. Accions de tutoria i orientació acadèmica	22
5.5. Reconeixement de crèdits per altres activitats acadèmiques	23
5.6. Pràctiques externes	23
5.7. Revisió dels resultats de l'avaluació	23
5.8. Custòdia dels documents d'avaluació	24
5.9. Ponderació dels expedients acadèmics	24
6. Permanència en els estudis de màster universitari	26
Preàmbul	26
6.1. Àmbit d'aplicació	26
6.2. Rendiment mínim en el primer any acadèmic	26
6.3. Termini màxim de permanència	26
6.4. Continuitat dels estudis	27
6.5. Seguiment del progrés acadèmic de les estudiantes i estudiants	27
6.6. Informació sobre el progrés de les estudiantes i estudiants al Consell Social	27
6.7. Aclariments de la Normativa de Permanència	27
Disposició final primera i Disposició final segona	27

7. Expedició del títol i del Suplement Europeu al Títol	28
7.1. Dret a l'expedició d'un títol i del Suplement Europeu al Títol.....	28
7.2. Requisits per a l'expedició	28
7.3. Sol·licitud d'expedició	28
7.4. Pagament de la taxa	29
7.5. Resguard de pagament.....	29
7.6. Duplicats	29
7.7. Comunicació de recepció del títol i/o del Suplement Europeu al Títol.....	30
7.8. Lliurament del títol i/o del Suplement Europeu al Títol	30
7.9. Signatura del títol	30
Disposicions finals	31
Reclamacions	31
Revisió dels resultats de l'avaluació	31
Reclamacions contra les resolucions de l'òrgan responsable del màster.....	31

NORMATIVA ACADÈMICA DELS MÀSTERS UNIVERSITARIS DE LA UPC

Preàmbul

La reforma del sistema d'estudis universitaris en el marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) inclou estudis de grau i postgrau i s'estructura en tres cicles:

1. Un primer cicle anomenat *grau*, conduent a l'obtenció d'un títol oficial de graduat o graduada.
2. Un segon cicle anomenat *màster*, conduent a l'obtenció d'un títol oficial de màster universitari o màster universitària.
3. Un tercer cicle anomenat *doctorat*, conduent a l'obtenció d'un títol de doctor o doctora.

L'objectiu fonamental de la reforma és l'adopció d'un sistema europeu que permeti l'harmonització de les titulacions que s'imparteixen al conjunt de les universitats de la Unió Europea, de manera que s'hi promogui la mobilitat de les estudiantes i estudiants, futurs professionals.

Els ensenyaments de màster tenen com a finalitat que l'estudiant o estudianta adquireixi una formació avançada, de caràcter especialitzat o multidisciplinari, orientada a l'especialització acadèmica o professional, o bé a promoure la iniciació en tasques de recerca.

Els estudis oficials de màster tenen una extensió mínima de 60 ECTS i una extensió màxima de 120, repartits entre la formació teòrica i pràctica necessària per a l'assoliment de les competències fixades al pla d'estudis.

Així mateix, cal distingir entre els màsters amb directrius generals pròpies (són aquells que condueixen a un títol que habilita per a l'accés a activitats professionals regulades) i els màsters sense directrius. Aquests últims són els que regula la present Normativa pel que fa a l'oferta que imparteix la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

El Consell de Govern de la Universitat és l'òrgan que aprova la Normativa acadèmica dels màsters universitaris de la UPC i la revisa cada any, per actualitzar-la d'acord amb les normes d'aplicació que s'hagin pogut modificar i els criteris de caràcter intern que hagin experimentat algun canvi des de l'any acadèmic anterior.

Àmbit d'aplicació

Aquestes normes s'apliquen a totes les estudiantes i estudiants que es matriculen per cursar estudis oficials de màster a la UPC. Les titulacions conjuntes de la UPC amb altres universitats es regeixen pel que s'estableix al conveni corresponent.

1. L'òrgan responsable del màster i la unitat que l'organitza

L'òrgan responsable del màster està integrat per representants de les unitats bàsiques que hi intervenen.

Aquest òrgan nomena un responsable acadèmic del màster, que ha de ser membre del Personal Docent i Investigador (PDI) de la Universitat.

L'òrgan responsable d'un màster té les competències següents:

- Elaborar i tramitar la proposta de màster.
- Gestionar l'admissió de les estudiantes i estudiants (inclou determinar-ne els criteris de selecció).
- Fer la valoració acadèmica dels crèdits que són objecte de reconeixement, si escau, en funció de la formació prèvia acreditada per les estudiantes i estudiants en ensenyaments oficials, per l'experiència laboral i professional acreditada o bé per crèdits cursats en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis).
- Establir l'itinerari curricular i els plans de matrícula personalitzats en funció del resultat del reconeixement de crèdits.
- Fer el seguiment de l'entrada i els resultats acadèmics de les estudiantes i estudiants, i informar-ne.
- Elaborar propostes de col·laboració de professionals que no siguin membres del PDI.
- Organitzar mecanismes propis per al seguiment i la millora de l'estudi.
- Gestionar la informació i la comunicació pública del màster.
- Donar comptes als òrgans competents de les unitats promotores, les quals n'han d'informar el Consell de Govern, o directament al Consell de Govern, si les unitats esmentades així ho determinen.

La unitat que organitza el màster pot ser una unitat bàsica o una unitat transversal de gestió de la UPC. La seva funció és la gestió acadèmico-administrativa de l'estudi: preinscripció, matrícula, expedients i títols.

2. Accés als màsters universitaris

2.1 Informació per a l'accés

Abans de l'inici del període general de preinscripció dels màsters universitaris, l'òrgan responsable de cada màster ha de fer pública, com a mínim, la informació següent:

1. Els mitjans, el lloc (si escau), les dates i els horaris dels processos de preinscripció, admissió i matrícula.
2. L'oferta de places.
3. Els requisits específics d'admissió i els criteris de valoració de mèrits i de selecció de les candidates i candidats.
4. El pla d'estudis.
5. El règim de dedicació de l'estudi.
6. La modalitat o modalitats de docència.
7. La llengua o llengües d'impartició.

2.2 Condicions d'accés

Per accedir als ensenyaments oficials de màster és necessari estar en possessió d'un títol universitari oficial espanyol o un altre expedit per una institució d'educació superior de l'Espai Europeu d'Educació Superior que faculti en el país expedidor del títol per a l'accés a ensenyaments de màster.

Així mateix, poden accedir-hi les titulades i titulats de sistemes educatius aliens a l'Espai Europeu d'Educació Superior sense que els calgui homologar els seus títols, després que la universitat hagi comprovat que acrediten un nivell de formació equivalent als títols universitaris oficials espanyols corresponents i que faculden en el país expedidor del títol per a l'accés a ensenyaments de postgrau. A aquest efecte, l'òrgan responsable del màster pot sol·licitar la documentació que consideri necessària per tal de dur a terme aquesta comprovació.

L'accés per aquesta via no implica, en cap cas, l'homologació del títol previ que estigui en possessió de la persona interessada, ni el seu reconeixement a altres efectes que no sigui cursar els ensenyaments de màster.

Pel que fa a les estudiantes i estudiants que estiguin en possessió d'un títol universitari oficial obtingut conforme a plans d'estudis anteriors a l'entrada en vigor del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, poden accedir a un màster universitari si compleixen els requisits següents:

- Tenir un títol oficial d'Arquitecte o Arquitecta, Llicenciat o Llicenciada o Enginyer o Enginyera.
- Estar en possessió d'un títol oficial de Diplomat o Diplomada, Arquitecte Tècnic o Arquitecta Tècnica o Enginyer Tècnic o Enginyera Tècnica.

Les estudiantes i estudiants poden accedir a qualsevol màster universitari de la UPC, relacionat o no amb el seu currículum universitari, prèvia admissió per part de l'òrgan responsable del màster, de conformitat amb els requisits d'admissió específics i els criteris de valoració de mèrits establerts.

2.3 Requisits específics d'admissió i criteris de valoració de mèrits i de selecció de les candidates i candidats

Els requisits específics d'admissió als màsters són competència de l'òrgan responsable i tenen l'objectiu d'assegurar la igualtat d'oportunitats d'accés a l'ensenyament per a estudiantes i estudiants suficientment qualificats. En tots els casos, els elements que s'han de considerar inclouen la ponderació dels expedients acadèmics de les candidates i candidats i l'acreditació de determinats coneixements d'idiomes. El procés de selecció es pot completar amb una prova d'ingrés i amb la valoració d'aspectes del currículum, com ara els mèrits que tenen una rellevància o significació especials en relació amb el programa sol·licitat.

La ponderació dels expedients es fa d'acord amb el que estableix l'apartat 5.9, "Ponderació dels expedients acadèmics" d'aquesta normativa.

L'òrgan responsable del màster ha de fer públics els requisits específics d'admissió i els criteris de valoració de mèrits i de selecció de candidates i candidats especificats per a cada màster abans de l'inici del període general de preinscripció dels màsters universitaris a través dels mitjans que considera adients. En qualsevol cas, aquests mitjans han d'incloure en tots els casos la publicació d'aquesta informació al web institucional de la UPC.

2.4 Admissió d'estudiantes i estudiants

L'òrgan responsable del màster ha de resoldre les sol·licituds d'accés d'acord amb els criteris de selecció corresponents, publicar el llistat d'estudiantes i estudiants que s'han admès i establir el currículum específic que ha de cursar cada estudiant o estudianta, en funció dels crèdits que es puguin reconèixer, si escau, per la formació prèvia acreditada en ensenyaments universitaris oficials.

En cas de desacord amb la resolució, l'estudiant o estudianta pot reclamar davant del mateix òrgan i, si escau, presentar un recurs d'alçada davant el rector o rectora.

Com a norma general, l'admissió definitiva està condicionada a l'acreditació dels requisits generals i específics d'accés al màster, definits respectivament als apartats 2.2 i 2.3 d'aquesta normativa, en el moment de formalitzar la matrícula.

L'admissió a un màster universitari de les estudiantes i estudiants que estiguin en possessió d'un títol superior estranger sense homologar implica la constatació que els estudis estrangers acrediten un nivell de formació equivalent als corresponents títols espanyols que donen accés al màster i que faculden, en el país que va expedir el títol, per accedir a estudis de postgrau.

A aquest efecte, l'òrgan responsable del màster pot establir els mecanismes i procediments necessaris per a la resolució d'aquestes sol·licituds. Respecte a la documentació que s'hi ha d'adjuntar, els documents expedits a l'estranger s'han d'ajustar als requisits establerts a l'apartat 4. "Reconeixement i transferència de crèdits", d'aquesta normativa.

Aquesta admissió no implica, en cap cas, l'homologació del títol previ estranger ni el seu reconeixement a altres efectes que el de cursar els estudis. En qualsevol cas, un cop superats els estudis, el títol de màster que s'obté té plena validesa oficial.

2.5 Estudiantes i estudiants visitants

Són estudiantes i estudiants visitants els que s'incorporen a un ensenyament de màster universitari de la UPC per cursar una part dels seus estudis amb efectes acadèmics i no ho fan en el marc d'un programa de mobilitat o d'un conveni que estableixi la gratuïtat de la matrícula al centre de destí.

Els efectes acadèmics esmentats són el dret a l'avaluació i a obtenir una certificació acreditativa. Les estudiantes i estudiants visitants només es consideren estudiantes i estudiants de la UPC si posteriorment són admeses o admesos a un màster universitari de la UPC. En aquest cas, els crèdits superats com a estudiant o estudianta visitant s'incorporen al seu expedient (fins a un màxim de 24 ECTS del total obtingut en la modalitat de visitant).

El règim econòmic que s'ha d'aplicar a aquestes estudiantes i estudiants es regula a través d'un acord de la Comissió Econòmica del Consell Social per a cada any acadèmic.

Són competència de l'òrgan responsable del màster els processos de preinscripció i admissió de les estudiantes i estudiants visitants, així com la seva regulació concreta (documentació que han de presentar, criteris d'admissió i òrgan de selecció).

3. Matrícula

3.1 Terminis de matriculació i informació prèvia a la matrícula

Els terminis generals de matrícula a la UPC es publiquen al calendari acadèmic dels estudis de màster universitaris.

Amb caràcter general, la matrícula dels estudis de màster universitaris de la UPC té caràcter quadrimestral. No obstant això, les estudiantes i estudiants que sol·liciten una beca s'han de matricular de 60 ECTS a l'inici del curs acadèmic quan a les convocatòries de beques que els són aplicables s'ha definit aquest criteri com a requisit acadèmic.

L'òrgan responsable del màster publica, per a cada curs acadèmic i de forma prèvia a la matrícula, la informació següent:

1. Les dates i els horaris del procés de matriculació, ajustats al calendari acadèmic dels estudis de la UPC.
2. L'oferta d'assignatures que s'impartiran als dos quadrimestres i els horaris corresponents, que han d'incloure els dels exàmens que es puguin fer en un horari diferent del previst per a les classes.
3. El nombre màxim de crèdits que es poden matricular per a cadascun dels diferents plans d'estudis que imparteix, d'acord amb el que s'estableix a l'apartat 3.2, "Condicions acadèmiques de la matrícula", d'aquesta normativa.
4. La relació de prerequisits (incompatibilitats) i corequisits entre assignatures d'un pla d'estudis si n'hi ha, la qual ha d'explicitar les restriccions que aquests imposen a l'hora de formalitzar la matrícula.
5. Els terminis de la matrícula per al reconeixement de crèdits.
6. Les condicions que regulen la inscripció, la matriculació i la presentació del treball de fi de màster, així com els terminis corresponents.
7. El pla docent de cadascuna de les assignatures que componen el pla d'estudis, incloent-hi com a mínim el temps de dedicació de l'estudiant o estudianta, els criteris d'avaluació, el mètode de qualificació i la ponderació de les proves d'avaluació.
8. La documentació que s'ha d'aportar per formalitzar la matrícula.

3.2 Condicions acadèmiques de la matrícula

L'estudiant o estudianta que es matricula en un estudi de màster universitari de la UPC ha de superar, per tenir dret a obtenir el títol oficial corresponent, la totalitat dels crèdits que estableix el pla d'estudis. No obstant això, l'estudiant o estudianta ha de cursar i superar un mínim de 60 ECTS, incloent-hi el Treball de Fi de Màster (TFM). En aquest mínim no es tenen en compte els crèdits obtinguts per reconeixement d'estudis cursats prèviament o per experiència laboral i professional acreditada, ni d'altres activitats acadèmiques que hagi cursat l'estudiant o estudianta de forma simultània al màster, si aquestes no formen part de la pròpia formació del programa.

En conseqüència, en un programa de màster amb una durada de 60 ECTS s'han de cursar i superar la totalitat dels crèdits.

L'òrgan responsable del màster decideix el nombre de crèdits a matricular per a cada estudiant o estudianta, en funció dels crèdits que es poden reconèixer, si escau, per la formació prèvia acreditada i els coneixements, competències i habilitats ja assolits en altres ensenyaments universitaris oficials o propis, o bé per l'experiència laboral i professional acreditada, d'acord amb el que s'estableix a l'apartat 4. "Reconeixement i transferència de crèdits" d'aquesta normativa.

En el cas dels programes de màster de 60 ECTS, i en funció dels crèdits que s'han de reconèixer, si l'estudiant o estudianta no pot cursar aquest mínim establert de 60 ECTS, es procedirà a la corresponent substitució d'assignatures per tal que pugui cursar i superar aquest mínim.

Les estudiantes i estudiants es poden matricular com a màxim de 72 ECTS en un curs acadèmic i tenen dret a matricular-se d'un mínim de 36 ECTS anuals.

Quan l'estudiant o estudianta ha superat la totalitat de crèdits optatius que preveu el pla d'estudis per tenir dret a l'obtenció del títol o ha superat el nombre total de crèdits definits al pla d'estudis, no pot matricular més crèdits del programa.

3.3 Matrícula d'un nou quadrimestre/curs acadèmic

Com a norma general, per matricular-se de noves assignatures d'un quadrimestre o curs acadèmic (2 quadrimestres) qualsevol és necessari que la matrícula inclogui també totes les assignatures obligatòries:

1r - Suspeses, no presentades o no matriculades de quadrimestres o cursos acadèmics anteriors.

2n- Suspeses del mateix quadrimestre o curs acadèmic, sempre que aquestes assignatures formin part de les que ofereix el màster en aquell període lectiu.

Amb caràcter extraordinari, l'òrgan responsable del màster pot fixar criteris complementaris o autoritzar excepcions a aquesta norma.

3.4 Conceptes que pot incloure la matrícula i preus

Els conceptes i preus que pot incloure la matrícula dels màsters universitaris els regula el decret pel qual es fixen els preus per a la prestació de serveis acadèmics a les universitats públiques, que la Generalitat de Catalunya publica cada any.

3.5 Devolució de l'import de la matrícula

Es pot fer la devolució de preus públics exclusivament en aquelles situacions que regula el Pressupost de la UPC:

1. Canvis en el tipus de liquidació econòmica de la matrícula.

Es fa la liquidació de la matrícula d'acord amb la documentació presentada i es retorna, prèvia sol·licitud de devolució de preus públics, la diferència entre aquesta nova liquidació i la inicial. Cal presentar aquesta documentació dins del termini d'un mes des de la data de la matrícula i, en tot cas, abans de les dates que s'especifiquen tot seguit:

- Matrícules formalitzades el quadrimestre de tardor: fins al 31 d'octubre.
- Matrícules formalitzades el quadrimestre de primavera: fins al 30 de març.

Un cop esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.

En el cas de les famílies nombroses i només si en el moment de formalitzar la matrícula es va acreditar que s'estaven fent els tràmits de renovació del títol mitjançant la presentació del resguard corresponent i d'una declaració jurada de la categoria sol·licitada, aquest termini s'amplia fins al 31 de desembre.

Per a les circumstàncies resoltes en una data posterior a la matrícula, es disposa del termini d'un mes des de la data de resolució d'aquestes circumstàncies per sol·licitar la devolució de preus públics. Un cop esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució. A títol informatiu i no exhaustiu:

- Concessió d'una beca, sempre que aquesta tingui com a component la devolució de l'import de la matrícula.

2. Malaltia o accident greu justificats degudament. Cal fer la sol·licitud de devolució de preus públics corresponent i adjuntar-hi un informe mèdic oficial, en el qual ha de constar la data inicial de la malaltia i el període previst de convalescència. Cal presentar aquesta documentació dins el termini d'un mes des de la data de la matrícula i en tot cas abans de les dates especificades tot seguit:

- Matrícules formalitzades el quadrimestre de tardor: fins al 20 de novembre.
- Matrícules formalitzades el quadrimestre de primavera: fins al 20 d'abril.

Un cop esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.

3. Reassignació per preinscripció. Si es produeix la reassignació per preinscripció, es pot sol·licitar la devolució dels imports corresponents a la matriculació de crèdits i a l'assegurança escolar en el termini d'un mes des de la data de formalització de la matrícula en el nou centre. Una vegada esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.

4. Per modificacions de la matrícula produïdes per canvis en l'horari o la data d'examen d'una o més assignatures o si, per causes organitzatives, l'assignatura no s'imparteix, es disposa del termini d'un mes des que el centre docent accepta la modificació de la matrícula per sol·licitar la devolució dels preus públics. Una vegada esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.

3.6 Renúncia a la matrícula

Com a norma general no hi pot haver renúncia a la matrícula, si bé les estudiantes i estudiants de nou ingrés poden, en casos degudament justificats i per una sola vegada, sol·licitar la renúncia total a la seva matrícula, sempre que ho sol·licitin en el termini de dos mesos des de l'inici de l'activitat acadèmica del període lectiu corresponent.

Fora del termini establert, en casos excepcionals justificats degudament també es poden presentar sol·licituds de renúncia a la matrícula.

La sol·licitud s'ha de presentar a la unitat responsable de la gestió del màster. En tot cas, les estudiantes i estudiants que han renunciat al màster i no han sol·licitat la reserva de plaça, si volen tornar a ser-hi admeses o admesos han de presentar una nova sol·licitud d'admissió.

L'acceptació de la renúncia a la matrícula no implica la devolució dels preus públics. Només en cas de malaltia greu o accident degudament justificat se'n concedeix la devolució, en els terminis especificats al Pressupost de la UPC.

L'òrgan responsable del màster és l'òrgan competent per resoldre les sol·licituds de renúncia.

3.7 Modificacions de la matrícula

Si es produeixen modificacions dels horaris o de les dates d'examen previstos després de formalitzar la matrícula, l'estudiant o estudianta pot modificar-la sempre que aquest canvi hagi provocat una incompatibilitat per cursar les assignatures de què s'ha matriculat o per poder ser avaluat o avaluada.

En els plans d'estudis que tenen matrícula anual, les estudiantes i estudiants poden reconsiderar la matrícula cada quadrimestre.

El règim de devolucions de preus públics per modificació de la matrícula es regula al Pressupost de la UPC.

L'òrgan responsable del màster resol, en el termini que hagi establert a l'efecte, les sol·licituds de modificació i/o anul·lació de la matrícula, que tenen caràcter excepcional i han d'estar plenament justificades.

En el cas d'anul·lació de matrícules, la data límit per a dur-la a terme en cap cas pot superar quatre setmanes des de l'inici del quadrimestre/curs acadèmic.

3.8 Matrícula condicional

L'òrgan responsable del màster pot considerar la formalització de la matrícula de forma condicional per a les estudiantes i estudiants que han acreditat els requisits d'accés generals i específics establerts respectivament als apartats 2.2 i 2.3 d'aquesta normativa

però que estan pendents de formalitzar la documentació justificativa o d'altres requisits administratius (legalització de documents estrangers, traducció de documents, etc.).

Com a norma general, el termini màxim per a l'acreditació del compliment d'aquests requisits ha de ser abans del període d'avaluació corresponent. En cas contrari, l'estudiant ha de tornar a ser admès al màster corresponent mitjançant una nova sol·licitud d'admissió.

3.9 Reserva de plaça

L'estudiant o estudianta ha de sol·licitar la reserva de plaça si té una plaça assignada a un màster universitari de la UPC i per algun motiu de caràcter excepcional no pot iniciar els estudis.

La sol·licitud l'ha de presentar a la unitat que organitza el màster corresponent, com a unitat responsable de la gestió, en el termini establert per a la formalització de la matrícula. Si no ho fa dins aquest termini, perd el dret a la reserva.

La sol·licitud de reserva de plaça equival a una matrícula pel que fa a l'obertura de l'expedient i a la consideració de la persona interessada com a estudiant o estudianta de la UPC a tots els efectes. Per fer-la efectiva, la persona interessada ha d'abonar l'import corresponent a la taxa de gestió de l'expedient acadèmic establerta al Decret de preus públics vigent.

La reserva de plaça abasta com a màxim un any acadèmic, excepte en casos excepcionals justificats degudament.

L'estudiant o estudianta que no inicia els seus estudis un cop finalitzat el període de reserva, perd la plaça.

3.10 Matrícula i normes de permanència

Les estudiantes i estudiants que cursen el primer any acadèmic dels estudis i l'han d'interrompre per algun motiu de caràcter excepcional, poden sol·licitar una pròrroga per un període determinat perquè no els compti el temps a l'efecte de les normes de permanència.

Les pròrrogues les concedeix l'òrgan responsable del màster i la sol·licitud s'ha de presentar a la unitat responsable de la gestió del màster abans de l'inici de l'activitat acadèmica. Fora del termini establert, en casos excepcionals justificats degudament també es poden sol·licitar pròrrogues, sempre que l'estudiant o estudianta no hagi estat avaluat o avaluada.

Les pròrrogues es concedeixen per un màxim de 4 quadrimestres o 2 anys acadèmics. Únicament en casos de malaltia o accident greu justificats es pot ampliar aquest termini.

4. Reconeixement i transferència de crèdits

D'acord amb el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, mitjançant el qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments oficials, s'entén per *reconeixement* l'acceptació per l'òrgan responsable del màster dels crèdits que, havent estat obtinguts en uns ensenyaments oficials, són computats a l'efecte de l'obtenció del títol de màster universitari. Aquest reconeixement implica l'establiment d'una equivalència pel que fa a competències específiques i/o transversals i a càrrega de treball per a l'estudiant o estudianta entre assignatures de plans d'estudis conduents a l'obtenció de títols oficials.

També poden ser objecte de reconeixement els crèdits cursats en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis) a què es refereix l'article 34.1 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, així com l'experiència laboral i professional acreditada sempre que aquesta experiència estigui relacionada amb les competències inherents al títol corresponent.

Així mateix, la transferència de crèdits implica que, en els documents acadèmics oficials acreditatius dels ensenyaments que segueix cada estudiant o estudianta, s'hi inclouen la totalitat dels crèdits obtinguts en ensenyaments oficials cursats amb anterioritat que no han conduït a l'obtenció d'un títol oficial.

Tots els crèdits obtinguts per l'estudiant o estudianta en ensenyaments oficials cursats en qualsevol universitat, els reconeguts i els superats per a l'obtenció del títol corresponent, així com els transferits, s'inclouen a l'expedient acadèmic i es reflecteixen en el Suplement Europeu al Títol, regulat pel Reial decret 1044/2003, d'1 d'agost, mitjançant el qual s'estableix el procediment per a l'expedició del Suplement Europeu al Títol.

4.1. Reconeixement de crèdits – Criteris generals

D'acord amb el que estableix l'article 6 del Reial decret 1393/2007, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, es pot fer el reconeixement d'assignatures cursades en estudis oficials de la nova estructura definida pel Reial decret 1393/2007 o en estudis oficials d'ordenacions anteriors corresponents a plans d'estudis ja extingits o en fase d'extinció.

Així mateix, les assignatures cursades en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis) i l'experiència laboral i professional acreditada també poden ser objecte de reconeixement si es compleixen els requisits establerts als apartats 4.1.2. i 4.1.3. respectivament, d'aquesta normativa.

En qualsevol cas, el nombre total de crèdits que es poden reconèixer per experiència laboral i professional i per ensenyaments universitaris no oficials (títols propis) no pot ser en cap cas superior, en conjunt, al 15% del total de crèdits del pla d'estudis.

No obstant això i de manera excepcional, en el cas de títols propis ja extingits i substituïts per un títol oficial de màster, es pot reconèixer un percentatge superior al 15% o fins i tot, la totalitat dels crèdits del títol propi. Aquesta possibilitat únicament s'aplica en els supòsits establerts a l'apartat 4.1.2.1. d'aquesta normativa.

Amb independència del nombre de crèdits que siguin objecte de reconeixement, per tenir dret a l'expedició d'un títol universitari oficial de màster de la UPC s'han d'haver matriculat i superat un mínim de 60 ECTS, on no s'inclouen els crèdits reconeguts d'altres titulacions d'origen, ja siguin titulacions oficials o pròpies, ni el reconeixement per experiència laboral o professional acreditada.

El reconeixement de crèdits s'ha de fer sempre a partir de les assignatures cursades en els estudis d'origen, mai a partir d'assignatures reconegudes, convalidades o adaptades prèviament.

Quan els estudis de procedència són oficials o bé són títols propis que han estat extingits i substituïts per un títol oficial de màster universitari (apartat 4.1.2.1 d'aquesta normativa), els reconeixements conservaran la qualificació obtinguda en els estudis d'origen i computaran a efectes de baremació de l'expedient acadèmic. Si es reconeixen crèdits per experiència laboral i professional acreditada o per assignatures cursades en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis), no s'hi incorporarà cap qualificació. En conseqüència, aquests crèdits no computaran a efectes de la baremació de l'expedient acadèmic.

El treball de fi de màster, tal com estableix el nou Reial decret 861/2010, no es pot reconèixer en cap cas. En conseqüència, les estudiantes o estudiants han de matricular i superar aquests crèdits definits al pla d'estudis.

El reconeixement de crèdits té els efectes econòmics que estableix anualment el Decret pel qual es fixen els preus per a la prestació de serveis acadèmics a les universitats públiques catalanes, aplicables als ensenyaments conduents a l'obtenció d'un títol oficial amb validesa a tot el territori nacional.

L'òrgan responsable del màster, per delegació del rector o rectora, resol les sol·licituds de reconeixement de les estudiantes i estudiants. Així mateix, aquest òrgan defineix i publica els mecanismes, el calendari i el procediment perquè els reconeixements es facin efectius a l'expedient corresponent.

Per al reconeixement d'estudis estrangers, l'estudiant o estudianta ha de presentar la documentació establerta a aquest efecte, tenint en compte que els documents expedits a l'estranger han de ser oficials i emesos per les autoritats competents, d'acord amb l'ordenament jurídic del país del qual es tracta, i han d'estar degudament legalitzats.

4.1.1. Reconeixement de crèdits cursats en ensenyaments universitaris oficials

Els crèdits incorporats a l'expedient acadèmic d'un programa de màster universitari com a reconeixement per altres estudis universitaris oficials, s'han d'haver cursat en l'àmbit d'uns altres estudis de màster universitari o de segon cicle de l'anterior ordenació dels estudis.

No es preveu, en conseqüència, el reconeixement en uns estudis de màster universitari dels crèdits que s'han cursat en uns estudis de grau o de primer cicle si aquest pertany a l'anterior ordenació dels estudis.

No es poden incorporar a l'expedient d'un programa de màster universitari els crèdits assolits com a assignatures de lliure elecció cursades en el marc d'uns estudis de primer, segon i primer i segon cicle.

4.1.2. Reconeixement de crèdits cursats en ensenyaments universitaris no oficials (títols propis)

En un estudi de màster universitari de la UPC poden ser objecte de reconeixement crèdits obtinguts en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis), sempre que hi hagi una equivalència pel que fa a competències específiques i/o transversals i a càrrega de treball per a l'estudiant o estudianta entre les assignatures d'ambdós plans d'estudis. Per poder reconèixer crèdits superats en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis), aquests ensenyaments han de complir les condicions següents:

- Han d'estar inscrits en el Registro de Universidades, Centros y Títulos (RUCT) o bé, haver estat aprovats pel Consell de Govern d'una universitat dins la seva programació universitària.
- Han de tenir una durada mínima de 60 ECTS⁽¹⁾.
- Les condicions d'accés a l'ensenyament han de ser com a mínim les exigides per accedir a un títol de màster universitari (vegeu l'apartat 2.2 – "Condicions d'accés", d'aquesta normativa). No es tindran en compte els criteris específics d'admissió.

⁽¹⁾ És consideren equivalents a efectes de reconeixement els ensenyaments corresponents a programes de màsters impartits per la Fundació Politècnica de Catalunya (FPC), tot i que no tinguin una càrrega lectiva definida en ECTS, sempre i quan la durada mínima d'aquests programes sigui de 450 hores lectives (45 crèdits) i sempre d'acord amb els criteris establerts a l'efecte en aquesta normativa. No es podran reconèixer, per tant, altres programes dels que imparteix la FPC que no siguin de màster.

No es poden reconèixer crèdits obtinguts en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis) que no reuneixin aquests requisits.

El màxim de crèdits que es poden reconèixer d'ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols (títols propis), sense perjudici del nombre mínim de crèdits que s'han de superar per tenir dret a l'expedició del títol, no pot superar el 15% dels crèdits de la titulació. Si també es reconeixen crèdits per experiència laboral i professional, aquest 15% màxim inclou ambdós reconeixements.

4.1.2.1. Títols propis que han estat substituïts per títols oficials

Tal com preveu el Reial decret 861/2010, en el cas de títols propis que ja extingits i substituïts per un títol oficial de màster universitari, es pot reconèixer un percentatge superior al 15% o fins i tot, la totalitat dels crèdits del títol propi.

En qualsevol cas, el màxim de crèdits que es poden reconèixer és de 60 ECTS en estudis de màster de 120 ECTS i no pot incloure el treball de fi de màster. No es pot fer cap reconeixement en programes de màsters de 60 ECTS.

A banda d'aquest reconeixement, es poden incorporar crèdits procedents d'altres titulacions pròpies o per l'acreditació d'experiència laboral i professional fins al màxim establert del 15%, d'acord amb les condicions establertes en aquesta normativa, sempre que el nombre màxim de crèdits reconeguts, en conjunt, no superi 60 ECTS en plans d'estudis de 120 ECTS.

4.1.3. Reconeixement de crèdits per experiència laboral i professional

Es poden reconèixer crèdits per experiència laboral i professional acreditada únicament en els plans d'estudis de màster que contemplin pràctiques externes amb caràcter obligatori o el reconeixement de crèdits optatius per la realització d'aquestes pràctiques.

El màxim de crèdits que es poden reconèixer s'estableix al pla d'estudis sempre que el nombre de crèdits reconeguts per aquest concepte no superi el 15% dels crèdits de la titulació. Si també es fan reconeixements procedents d'ensenyaments universitaris conduents a la obtenció d'altres títols (títols propis), aquest 15% màxim inclou ambdós reconeixements. Tot això, sense perjudici del nombre mínim de crèdits que s'han de superar per tenir dret a l'expedició del títol.

No es pot reconèixer l'experiència professional i laboral en plans d'estudis que no preveuen pràctiques externes.

La sol·licitud de reconeixement s'ha d'adreçar a l'òrgan responsable del màster en els terminis establerts a aquest efecte. Aquesta sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació que s'estableix en cada cas i ha d'incloure com a mínim el següent:

- Certificat de vida laboral que acrediti la vinculació de l'estudiant o estudianta amb l'empresa.
- Document emès per l'empresa que acrediti les tasques realitzades per la persona interessada així com el període en què ha fet aquestes tasques.

L'òrgan responsable del màster, per delegació del rector o rectora, ha de valorar si l'experiència laboral i professional que acredita l'estudiant o estudianta està relacionada amb les competències inherents al títol de màster corresponent i, en cas positiu, emetrà una proposta de reconeixement que inclourà el nombre total de crèdits a reconèixer en cada cas.

4.2. Transferència de crèdits

Els crèdits transferits que es fan constar a l'expedient acadèmic i al Suplement Europeu al Títol són els que l'estudiant o estudianta ha acreditat. És responsabilitat de l'estudiant o estudianta actualitzar la condició de crèdits transferits des d'estudis cursats en un altre centre o una altra universitat.

La transferència es fa a petició de l'estudiant o estudianta, que ha de lliurar la seva sol·licitud a la unitat responsable de la gestió del màster, acompanyada del certificat acadèmic oficial corresponent. Aquesta unitat comprova que la documentació presentada és correcta i incorpora la formació assolida a l'expedient acadèmic en curs. Aquest procediment no requereix una resolució expressa de l'òrgan responsable del màster. No es transfereixen en cap cas els crèdits obtinguts en titulacions pròpies.

Una vegada transferida la formació assolida a l'expedient acadèmic dels nous ensenyaments, no s'hi pot renunciar en cap cas.

Les assignatures transferides no computen a efectes d'obtenció del títol i en cap cas es tenen en compte a efectes de baremació de l'expedient.

Legalització dels documents expedits a l'estranger

El procés de legalització de la documentació expedida a l'estranger segueix diferents vies, segons el país d'origen.

- No s'exigeix cap tipus de legalització per als documents expedits per Estats membres de la Unió Europea o signataris de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu.

En la resta de casos, els documents expedits a l'estranger han d'estar legalitzats d'acord amb les condicions següents:

- Per als documents expedits en països que han subscrit el Conveni de l'Haia de 5 d'octubre de 1961 (<http://www.educacion.es/mecd/titulos/hesu/haya.html>): és suficient amb la legalització única o "postil·la" emesa per les autoritats competents del país.
- Els documents expedits en països que han subscrit el Conveni Andrés Bello s'han de legalitzar per via diplomàtica. Per a això, s'han de presentar en:
 - Ministeri d'Educació del país d'origen per a títols i certificats d'estudis, i en el Ministeri corresponent per a certificats de naixement i nacionalitat.
 - Ministeri d'Afers Exteriors del país on es van expedir els documents.
 - Representació diplomàtica o consular d'Espanya al país que expedeix els documents.

Quan el país també és signant del Conveni de l'Haia, es pot seguir el procediment establert per a aquest conveni, que és més senzill.

- Documents expedits a la resta de països: s'han de legalitzar per via diplomàtica. Per fer aquest tràmit s'han de presentar a:
 - Ministeri d'Educació del país d'origen per a títols i certificats d'estudis, i en el Ministeri corresponent per a certificats de naixement i nacionalitat.
 - Ministeri d'Afers Exteriors del país on es van expedir els documents.
 - Representació diplomàtica o consular d'Espanya al país que expedeix els documents.

Si els documents han estat expedits per les autoritats diplomàtiques o consulars d'altres països a Espanya, també s'han de legalitzar al Ministeri d'Afers Exteriors espanyol.

Traducció dels documents expedits a l'estranger

L'article 36.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, estableix que la llengua dels procediments tramitats per l'Administració General de l'Estat és el castellà o la llengua cooficial de la comunitat autònoma.

Com a conseqüència, les normes reguladores d'aquests procediments exigeixen que els documents expedits a l'estranger vagin acompanyats de la traducció oficial al castellà o al català.

La traducció oficial pot fer-se mitjançant:

1. Un traductor jurat o traductora jurada, degudament autoritzat o autoritzada o inscrit o inscrita a Espanya.
2. Qualsevol representació diplomàtica o consular de l'Estat espanyol a l'estranger.
3. La representació diplomàtica o consular a Espanya del país del qual té la ciutadania el sol·licitant o, en el seu cas, del país del qual procedeix el document.

5. Avaluació i sistema de qualificacions

La integració del nostre sistema universitari a l'Espai Europeu d'Educació Superior representa un canvi profund en l'organització i la metodologia docents, en els processos d'aprenentatge i en els sistemes d'avaluació.

El sistema europeu de crèdits significa, a més d'adoptar com a mesura de l'activitat acadèmica el treball de l'estudiant o estudianta, haver de definir amb precisió els objectius del pla d'estudis (expressats en termes del perfil de competències) i la contribució a l'assoliment de cadascun dels elements que el componen. Així, l'avaluació de les estudiantes i estudiants consisteix a determinar el grau d'assoliment dels objectius establerts.

L'organització de les assignatures i activitats formatives es fonamenta en el seu pla docent que aprova l'òrgan responsable del màster abans de l'inici del curs acadèmic. Aquest pla ha d'incloure:

- Els objectius, expressats en termes de coneixements, competències específiques i transversals i habilitats, i la seva contribució als objectius generals del pla d'estudis que s'han d'assolir al llarg del procés formatiu.
- Els continguts.
- Les activitats programades.
- Els criteris d'avaluació, el mètode de qualificació i la ponderació de les proves d'avaluació.

El sistema d'avaluació d'un màster pot incloure proves de conjunt per a un bloc d'assignatures, de manera que la seva superació comporti la de totes les assignatures del bloc.

5.1 Drets i obligacions de les estudiantes i estudiants en el procés d'avaluació

1) Dret de les estudiantes i estudiants a l'avaluació

Les estudiantes i estudiants tenen dret a ser avaluades i avaluats de totes les assignatures de les quals estan matriculats.

Tot i respectant aquest dret, si el sistema d'avaluació d'un màster inclou proves de conjunt per a un bloc d'assignatures, de manera que la seva superació comporti la de totes les assignatures que el componen, la no superació d'aquestes proves no pot significar en cap cas la disminució de les qualificacions ja obtingudes en cadascuna de les assignatures del bloc.

2) Actes d'avaluació

Amb l'objectiu de vetllar per la màxima correcció del procés d'avaluació de les estudiantes i estudiants, cada òrgan responsable d'un màster pot establir una normativa específica que reguli els processos lligats a la realització dels actes d'avaluació de les assignatures, que ha d'incloure i completar el que s'estableix en aquest apartat.

Si un estudiant o estudianta no pot fer una prova d'avaluació per motius excepcionals i justificats degudament, l'òrgan responsable del màster pot considerar-ne l'excepcionalitat i arbitrar, si escau, les mesures necessàries perquè la pugui realitzar, sempre dintre del període lectiu corresponent. No obstant això, l'òrgan responsable del màster únicament està obligat a canviar les dates d'aquells actes o proves d'avaluació que siguin més significatives en l'avaluació final de l'assignatura. Per altra banda, l'estudiant o estudianta que es matricula d'assignatures amb algun tipus d'incompatibilitat horària, no pot reclamar, per aquest fet, que se l'avaluï en dates diferents a les previstes.

Les estudiantes i estudiants tenen dret a obtenir un justificant documental d'assistència a un acte d'avaluació.

El professor o professora pot sol·licitar la identificació de les estudiantes i estudiants en qualsevol moment durant la realització d'un acte d'avaluació.

Les accions irregulars que poden conduir a una variació significativa de la qualificació d'una o més estudiantes o estudiants constitueixen una realització fraudulenta d'un acte d'avaluació. Aquesta acció comporta la qualificació descriptiva de suspens i numèrica de 0 d'aquell acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir. La reincidència en el mateix acte d'avaluació o en altres de l'assignatura en el mateix període lectiu comporta la qualificació descriptiva de suspens i numèrica de 0 en la qualificació final. Si l'estudiant o estudianta considera incorrecta la decisió, pot formular una queixa davant de l'òrgan responsable del màster i, si la resposta no el satisfà o no la satisfà, pot interposar un recurs davant del rector o rectora.

Els treballs i projectes o treballs de recerca presentats es retornaran a les estudiantes o estudiants a petició pròpia. La seva reproducció total o parcial o la seva utilització per a qualsevol altre fi ha de tenir l'autorització explícita de les autores o autors.

Correspon a l'òrgan responsable del màster resoldre les alegacions sobre els aspectes no inclosos en les normatives.

5.2 Treballs de fi de màster

El pla d'estudis del programa de màster universitari inclou obligatòriament, d'acord amb el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, un treball de fi de màster.

El sistema d'avaluació del treball de fi de màster inclou una defensa pública davant un tribunal nomenat a aquest efecte per l'òrgan responsable del màster.

Aquest tribunal ha d'estar format per un mínim de tres membres del Personal Docent Investigador (un president o presidenta, un vocal o una vocal i un secretari o secretària), a proposta de l'òrgan responsable del màster.

Correspon a l'òrgan responsable del màster establir la normativa específica per regular i completar els processos lligats tant a la configuració dels tribunals avaluadors com a la realització dels actes d'avaluació dels treballs de fi de màster.

El treball de fi de màster no és, en cap cas, reconegut.

5.3 Resultats de l'avaluació

En finalitzar el període lectiu, el professor o professora responsable de l'assignatura consigna les qualificacions descriptiva i numèrica de les estudiantes i estudiants matriculats a l'informe d'avaluació, el signa i el lliura al centre, que, si escau, l'eleva a definitiu.

Les qualificacions numèriques es donen amb una resolució de 0,1 i les descriptives s'assignen segons la correspondència següent:

0- 4,9:	Suspens
5,0 -6,9:	Aprovat
7,0 -8,9:	Notable
9,0 -10:	Excel·lent/ Matrícula d'honor

La menció de matrícula d'honor es pot atorgar a les estudiantes i estudiants que tenen una qualificació igual o superior a 9,0. El nombre de matrícules d'honor que s'atorguen no pot ser superior al 5% de les estudiantes i estudiants que s'han matriculat en una matèria en el període acadèmic corresponent, excepte si el total d'estudiantes i estudiants que s'hi han matriculat és inferior a 20, cas en el qual se'n pot atorgar una de sola.

La qualificació de "no presentat", que significa que l'estudiant o estudianta no ha estat avaluat o avaluada, s'atorga quan no ha participat en cap dels actes d'avaluació previstos per a l'assignatura, excepte en el cas que la guia docent de l'assignatura publicada indiqui quelcom diferent.

Els resultats dels actes d'avaluació s'han de donar a conèixer a les estudiantes i estudiants en un termini breu, que fixa cada òrgan responsable d'un màster, ja que constitueixen un element important per a la millora del seu procés d'aprenentatge, especialment si la informació es complementa amb una acció de tutoria.

5.4 Accions de tutoria i orientació acadèmica

A totes les estudiantes i estudiants que es matriculen d'un màster universitari se'ls assigna un tutor o tutora. La tutoria és un servei d'atenció a través del qual es proporcionen elements d'informació, orientació i assessorament de forma grupal i personalitzada, que permet rebre orientació en dos àmbits:

- L'acadèmic, que té un vessant d'orientació: fixació dels crèdits i matèries que ha de cursar cada estudiant o estudianta, el currículum que ha de desenvolupar, l'adequació entre expectatives i projectes acadèmics i la disponibilitat de temps, orientació a les estudiantes i estudiants que s'adapten de programes de doctorat a extingir o que estan en una situació transitòria, etc. Aquests vessant inclou el seguiment de la progressió acadèmica i l'assessorament quant a la trajectòria curricular en funció de les possibilitats de cadascú.
- El personal, amb assessorament sobre el procés d'aprenentatge (adequació dels mètodes d'estudi, recursos disponibles a la Universitat, etc.) i l'orientació cap a la transició al món laboral.

5.5 Reconeixement de crèdits per altres activitats acadèmiques

A banda del reconeixement de crèdits corresponents a assignatures, hi ha un conjunt d'activitats susceptibles de ser reconegudes acadèmicament com a crèdits dins del pla d'estudis de la titulació, com per exemple mobilitat (programes de mobilitat, intercanvis docents, acords de doble titulació, viatges d'estudis...), la formació complementària i les activitats de recerca.

El nombre màxim de crèdits que es poden reconèixer per aquestes activitats és de 6 ECTS optatius del pla d'estudis.

L'òrgan responsable del màster defineix i fa públics, per a cada pla d'estudis, les condicions, el calendari i els mecanismes perquè el reconeixement de crèdits es faci efectiu, d'acord amb la unitat responsable de la gestió del màster.

5.6 Pràctiques externes

Per fer les pràctiques externes (en empreses, institucions...) s'apliquen els acords i normatives vigents que regulen els convenis de cooperació educativa, d'acord amb el document aprovat pel Consell de Govern a aquest efecte.

Un cop finalitzades les pràctiques externes, si l'avaluació és positiva, aquestes activitats són reconegudes a l'expedient acadèmic tal com estableix el pla d'estudis corresponent.

5.7 Revisió dels resultats de l'avaluació

L'estudiant o estudianta té dret a la revisió dels diferents resultats dels actes d'avaluació. El resultat del procés de revisió no pot suposar mai una qualificació inferior a la que s'ha obtingut prèviament.

○ Revisió en primera instància dels actes d'avaluació

L'estudiant o estudianta ha d'adreçar la sol·licitud de revisió de la qualificació obtinguda al professor o professora responsable de l'assignatura a través del mitjà i en el termini que aquest o aquesta ha establert prèviament.

- **Reclamacions contra resolucions de les professores o professors responsables de les assignatures**

L'estudiant o estudianta ha de presentar una sol·licitud raonada de revisió a l'òrgan responsable del màster, en un termini màxim de set dies comptats des de la data de publicació de les qualificacions que són objecte de reclamació.

Aquest òrgan ha d'arbitrar el procediment específic que considera adequat per resoldre cada reclamació de forma imparcial, procediment que sempre inclou l'audiència al professor o professora responsable de la qualificació. Si aquest procediment inclou el nomenament d'un tribunal, el professor o professora responsable de la qualificació que és objecte de reclamació no en pot formar part.

La resolució s'ha d'emetre en un termini màxim de quinze dies comptats des de la data d'interposició de la reclamació. En tot cas, els procediments que es puguin establir han de garantir el dret de l'estudiant o estudianta a matricular-se després de la resolució de la impugnació.

- **Reclamacions contra les resolucions de l'òrgan responsable del màster**

Qualsevol reclamació contra les resolucions sobre qualificacions emeses per l'òrgan responsable d'un màster s'ha d'adreçar al rector o rectora, mitjançant un recurs que s'ha d'interposar en un termini màxim d'un mes comptat a partir del dia següent de la recepció de la resolució corresponent.

5.8 Custòdia dels documents d'avaluació

A fi d'assegurar la possibilitat d'efectuar-ne una revisió, el professorat té l'obligació de conservar tots els documents en què es basa l'avaluació, excepte els que s'hagin tornat corregits a les estudiantes i estudiants, com a mínim fins transcorregut un any acadèmic a la realització dels actes d'avaluació. Així mateix, la unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, té l'obligació de conservar durant el mateix termini tots els documents en què es basen les avaluacions de blocs d'assignatures i els crèdits reconeguts a l'estudiant o estudianta amb la resta de documentació del seu expedient.

En cas de recurs, els documents esmentats s'han de conservar fins a la resolució ferma.

Les memòries de treballs de fi de màster s'han de conservar permanentment.

5.9 Ponderació dels expedients acadèmics

Les qualificacions emprades per la UPC són les de l'escala 0-10.

D'acord amb el punt 4.5 de l'annex I del Reial decret 1044/2003, d'1 d'agost, mitjançant el qual s'estableix el procediment per a l'expedició per les universitats del Suplement Europeu al Títol, i de l'article 5.3 del Reial decret 1125/2003, mitjançant el qual s'estableix el sistema europeu de transferència de crèdits i el sistema de qualificacions de les titulacions universitàries de caràcter oficial, la ponderació de l'expedient de les titulades i titulats es calcula d'acord amb el criteri següent: suma dels crèdits superats per l'estudiant o estudianta, multiplicats cadascun pel valor de la qualificació que hi correspon i dividit pel nombre de crèdits superats. A l'efecte de la ponderació de l'expedient, no es comptabilitzen els crèdits reconeguts sense qualificació.

El resultat s'expressa en escala 0-10 i en escala 0-4, segons la taula d'equivalències següent:

Suspens:	0 punts
Aprovat/apte:	1 punt
Notable:	2 punts
Excel·lent:	3 punts
Matrícula d'Honor:	4 punts
Reconeguda:	punts corresponents en funció de la qualificació obtinguda en els estudis cursats prèviament, excepte en el cas dels reconeixements per experiència laboral i professional o d'assignatures cursades en ensenyaments universitaris no oficials (títols propis).

Si a l'expedient de la persona interessada no hi consta la totalitat de les qualificacions segons l'escala 0-10 i és necessari per a la ponderació de l'expedient i el càlcul de la qualificació global, o en cas d'incorporació de qualificacions a partir d'expedients on no consta la qualificació numèrica, s'aplica la taula d'equivalències següent:

Suspens:	2,5
Aprovat:	5,5
Notable:	7,5
Excel·lent:	9
Matrícula d'Honor:	10

6. Permanència en els estudis de màster universitari

Preàmbul

L'article 46.3 de la Llei Orgànica 6/2001 d'Universitats (BOE de 24 de desembre de 2001), i l'article 59 dels Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya, aprovats pel Decret 225/2003 (DOGC de 7 d'octubre de 2003), atribueixen al Consell Social la competència de fixar les normes que regulen la permanència de les estudiantes i estudiants a la Universitat.

La Universitat té l'obligació de vetllar per la utilització racional dels recursos que la societat hi destina, la responsabilitat de garantir un nivell adequat de qualificació de les titulades i titulats i l'exigència, que com a servei públic ha de satisfer, d'assegurar l'accés del nombre més gran possible d'estudiantes i estudiants. La Universitat ha d'establir els instruments perquè puguin assolir un rendiment adequat i els ha d'exigir una dedicació suficient i un aprofitament responsable dels mitjans que s'han posat a la seva disposició.

6.1 Àmbit d'aplicació

Aquestes normes s'apliquen a totes les estudiantes i estudiants que es matriculen per cursar estudis oficials de màster a la UPC. Les titulacions conjuntes de la UPC amb altres universitats es regeixen pel que s'estableix al conveni corresponent.

6.2 Rendiment mínim en el primer any acadèmic

Atenent a les diverses tipologies de màsters oficials, l'òrgan responsable del màster pot establir el rendiment mínim que ha d'obtenir l'estudiant o estudianta que inicia uns estudis conduents a l'obtenció d'un títol de màster universitari durant el seu primer any acadèmic. En qualsevol cas, i amb caràcter general, aquest rendiment mínim no pot ser inferior a 15 ECTS.

Aquest rendiment mínim s'ha d'obtenir amb independència de les matrícules formalitzades i de la tipologia d'aquests crèdits: es comptabilitzen tots els crèdits matriculats a cursar, que poden correspondre a assignatures i/o a activitats formatives i formar part del pla d'estudis de màster o bé de la formació complementària establerta per l'òrgan responsable en l'itinerari curricular personalitzat de l'estudiant o estudianta. No es tenen en compte pel que fa a la permanència els crèdits convalidats, adaptats, reconeguts i dispensats.

En el cas contrari, l'estudiant o estudianta no pot continuar aquests mateixos estudis a la UPC.

6.3 Termini màxim de permanència

Cada òrgan responsable d'un màster regula el termini màxim de permanència de les estudiantes i estudiants per obtenir el títol corresponent.

6.4 Continuïtat dels estudis

L'òrgan responsable del màster pot, en situacions justificades, no aplicar el que preveuen els apartats 6.2 i 6.3 a les estudiantes i estudiants que ho sol·liciten de forma motivada.

Per una sola vegada, l'estudiant o estudianta exclòs o exclosa d'uns estudis de màster universitari, en aplicació del que preveuen els apartats 6.2 o 6.3, pot iniciar uns altres estudis a la UPC si hi obté una plaça d'acord amb els criteris específics d'admissió vigents.

L'estudiant o estudianta exclòs o exclosa d'uns estudis de màster universitari pot tornar a aquests mateixos estudis un cop han transcorregut dos anys des del moment de la desvinculació si obté l'autorització prèvia del rector o rectora i si hi torna a tenir una plaça assignada.

6.5 Seguiment del progrés acadèmic de les estudiantes i estudiants

En finalitzar el període lectiu, es calcula per a cada estudiant o estudianta el paràmetre de resultats acadèmics: quocient dels crèdits superats en un període lectiu sobre el total de crèdits matriculats, excloent d'aquest còmput els crèdits convalidats, adaptats i reconeguts i aquells qualificat com a "no presentat".

En funció d'aquest paràmetre, el tutor o la tutora fa el seguiment del progrés dels estudiants que té assignats i acorda amb ells, per garantir un bon aprofitament dels recursos, les mesures acadèmiques que s'han d'aplicar quan el paràmetre sigui inferior a 0,5.

6.6 Informació sobre el progrés de les estudiantes i estudiants al Consell Social

Anualment, cada òrgan responsable d'un estudi de màster lliura al Consell de Govern, perquè el trameti al Consell Social, un informe relatiu a l'entrada i al progrés de les seves estudiantes i estudiants i als criteris i les mesures adoptades.

6.7 Aclariments de la Normativa de permanència

Correspon al Consell Social resoldre els aclariments interpretatius d'aquesta normativa.

Disposicions finals

Primera

Aquesta normativa de permanència entra en vigor l'any acadèmic 2010-2011 i substitueix la Normativa de l'any acadèmic 2007-2008.

Segona

Aquesta normativa de permanència s'ha de revisar almenys al cap de tres anys de la data en què entra en vigor.

7. Expedició del títol i del Suplement Europeu al Títol

7.1 Dret a l'expedició d'un títol i del Suplement Europeu al Títol

Les estudiantes i estudiants, una vegada han assolit els requisits necessaris, tenen dret a sol·licitar l'expedició del títol universitari oficial de màster corresponent i del Suplement Europeu al Títol que l'acompanya.

7.2 Requisits per a l'expedició

Per tenir dret a l'expedició d'un títol oficial de màster s'han d'haver superat tots els crèdits que preveu el pla d'estudis conduent a l'obtenció del títol. Aquests crèdits superats inclouen els crèdits que s'han obtingut per reconeixement.

No obstant això, l'estudiant o estudianta ha de cursar i superar un mínim de 60 ECTS, inclòs el Treball de Fi de Màster (TFM). Aquests 60 ECTS no poden incloure crèdits obtinguts per reconeixement d'altres estudis cursats o de l'experiència laboral o professional acreditada.

Igualment, les estudiantes i estudiants que han finalitzat els seus estudis poden sol·licitar l'expedició del Suplement Europeu al Títol (SET) corresponent. Aquest document es pot sol·licitar de forma paral·lela o amb posterioritat a la sol·licitud d'expedició del títol oficial.

7.3 Sol·licitud d'expedició

La persona interessada ha de formalitzar la sol·licitud d'expedició mitjançant un imprès normalitzat i l'ha d'adreçar al rector o rectora de la UPC.

Les dades personals han de ser les que consten al DNI vigent, en el cas de les estudiantes i estudiants amb nacionalitat espanyola, o al passaport, en el cas de les estudiantes i estudiants amb nacionalitat estrangera, del qual s'ha d'adjuntar una fotocòpia que la unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, ha de validar.

A la sol·licitud d'expedició s'han d'afegir els signes ortogràfics corresponents que no figuren en el document identificatiu i que es volen fer constar al títol i al Suplement Europeu al Títol. Aquests documents s'expedeixen fent-hi constar les dades personals segons aquests criteris.

Si hi ha hagut un canvi de les dades amb posterioritat a l'expedició del document oficial identificatiu i se'n vol reflectir la nova versió a la sol·licitud del títol o del Suplement Europeu al Títol, s'ha d'adjuntar un certificat del Registre Civil que ho acrediti.

7.4 Pagament de la taxa

Per poder obtenir el títol i/o el Suplement Europeu al Títol, l'estudiant o estudianta ha de pagar la taxa oficial que fixa anualment el Decret mitjançant el qual es fixen els preus per a la prestació de serveis acadèmics a les universitats públiques catalanes per a aquests conceptes. Si té dret a gaudir d'alguna de les exempcions incloses en aquest Decret, l'ha de justificar documentalment.

7.5 Resguard de pagament

Un cop l'estudiant o estudianta acredita el pagament de la taxa corresponent, la unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, ho certifica expedint un resguard de pagament dels drets d'expedició del títol i/o del Suplement Europeu al Títol. El resguard de pagament dels drets d'expedició del títol acredita la condició de titulat o titulada de l'estudiant o estudianta i li dóna tots els drets establerts per la legislació vigent.

El resguard de pagament dels drets d'expedició del títol es lliura personalment a l'estudiant o estudianta, que s'ha d'identificar amb el document oficial vigent corresponent. Si no pot recollir-lo personalment, pot autoritzar una altra persona, amb un poder notarial original o una còpia compulsada d'aquest, perquè el reculli. L'estudiant o estudianta pot demanar a la unitat que organitza el màster la tramesa del seu resguard de pagament a la dependència oficial autoritzada pel Ministeri més propera al seu domicili, si no resideix a la província de Barcelona, o a l'ambaixada o consolat més propers d'Espanya o del país del qual acredita la seva nacionalitat, si resideix a l'estranger.

L'estudiant o estudianta pot demanar a la unitat que organitza el màster, mitjançant la sol·licitud corresponent, l'expedició d'un certificat substitutori del títol mentre aquest no s'hagi editat. D'acord amb la legislació vigent, aquest certificat s'ha d'expedir en català o en castellà, a petició de la persona interessada.

7.6 Duplicats

Si s'ha d'expedir un duplicat, a més de la documentació especificada anteriorment, s'ha de presentar el títol original i/o el Suplement Europeu al Títol i la documentació que justifica el duplicat.

Si se sol·licita un duplicat del títol o del Suplement Europeu al Títol per pèrdua del document original, s'ha de publicar un anunci al Butlletí Oficial de l'Estat indicant aquesta circumstància. En aquest cas, la sol·licitud del duplicat corresponent es pot fer un cop transcorregut un mes de la publicació de l'anunci al Butlletí Oficial de l'Estat.

7.7. Comunicació de recepció del títol i/o del Suplement Europeu al Títol

La unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, ha de comunicar per escrit a l'estudiant o estudianta que el seu títol o Suplement Europeu al Títol ha estat expedit, així com les indicacions per recollir-lo. Aquesta comunicació es fa a l'adreça que es va fer constar en la sol·licitud d'expedició.

7.8. Lliurament del títol i/o del Suplement Europeu al Títol

El títol oficial i el Suplement Europeu al Títol es lliuren personalment a l'estudiant o estudianta, qui s'ha d'identificar amb el document oficial corresponent vigent. Si no pot recollir-lo personalment, pot autoritzar una altra persona, amb un poder notarial original o una còpia compulsada d'aquest, perquè reculli el títol i/o Suplement Europeu al Títol.

L'estudiant o estudianta pot demanar a la unitat que organitza el màster la tramesa del seu títol i/o Suplement Europeu al Títol a la dependència oficial autoritzada pel Ministeri més propera al seu domicili, si no resideix a la província de Barcelona, o a l'ambaixada o consolat més propers d'Espanya o del país del qual acredita la seva nacionalitat, si resideix a l'estranger.

Si la persona interessada sol·licita la reexpedició del seu títol i/o Suplement Europeu al Títol perquè el seu nom i/o cognoms hi figurin d'una manera diferent de com va fer constar a la sol·licitud d'expedició original, ha de pagar l'import de la taxa corresponent al duplicat.

7.9. Signatura del títol

Una vegada l'estudiant o estudianta ha comprovat l'exactitud de les dades que es fan constar en el seu títol, l'ha de signar. També ha de signar el llibre de registre conforme l'ha retirat.

Igualment ha de fer constar la recollida del seu Suplement Europeu al Títol.

DISPOSICIÓ FINAL

El contingut que es regula en aquesta normativa suposa drets i deures tant per les estudiantes i els estudiants com pel professorat, sent d'obligat compliment per a cadascuna de les parts.

Reclamacions

Amb caràcter general, i si no s'indica el contrari, les reclamacions s'han d'adreçar en primera instància a l'òrgan responsable del màster per a la seva resolució.

Revisió dels resultats de l'avaluació

Amb caràcter general i tal com es regula a l'apartat 5,7 d'aquesta normativa, la revisió en primera instància dels actes d'avaluació s'ha d'adreçar al professor o professora responsable de l'assignatura, en segona instància cal dirigir-se a l'òrgan responsable del màster i en última instància al rector o rectora de la universitat.

Reclamacions contra les resolucions de l'òrgan responsable del màster

En cas de desacord, qualsevol reclamació contra les resolucions emeses per l'òrgan responsable de màster s'ha d'adreçar al rector o rectora mitjançant la presentació d'un recurs, en el termini d'un mes comptat a partir del dia següent de la recepció de la notificació.